

ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของพนักงานในการพัฒนาท้องถิ่นกับผลการดำเนินงานธนาคารเพื่อ
การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2
The Relations between the Bank Employees' Participation in the Local Development
and the Performance of the Bank of Agriculture and Agricultural Cooperative in the
Lower Part of Northeast Thailand 2

จรัสรัตน์ สิทธิจิรฉัตร^{*1} และ กิตติมา จิงสุวดี^{**2}

^{1,2}สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

E-mail : SRIHANAM.6655354@Gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกับผลการดำเนินงานของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของพนักงาน ธ.ก.ส. จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำแหน่งงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ พนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 จำนวน 301 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของพนักงานธนาคาร ธ.ก.ส.ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 โดยการประเมิน IOC จากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การทดสอบค่า t และการทดสอบค่า F ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของพนักงาน มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก กับ ผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2
2. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของพนักงานธนาคาร ธ.ก.ส. จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ และระดับการศึกษา ต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำแหน่งงาน ต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ด้านร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการวางแผนการดำเนินงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การร่วมดำเนินงาน ด้านการร่วมติดตามและประเมินผล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2

Abstract

The research aimed to study the relation between the participation in the local development activity and the performance result of the implementation of the staff of the Bank of Agriculture and Agricultural Cooperative in the lower part of northeast Thailand 2 and to compare the participation level as classified by sex, age, educational levels, monthly incomes and positions.

The samples in the research were 301 personnel of the Bank of Agriculture and Agricultural Co-operatives in the lower part of northeastern Thailand 2. They were derived by a stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire. Statistics used in data analysis were frequency,

percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, t-test and F-test.

The research findings were as follows.

1. The bank personnel's participation in the local development activity was positively related to the implementation of the Bank of Agriculture and Agricultural Co-operatives in the lower part of northeastern Thailand 2.

2. Considering the participation level of the bank staff in the local development activity according to the personal factors, it was found that the respondents who were different in sex and educational levels had no different level of participation. The respondents who were different in age, monthly incomes and positions had a different level of participation in the local development activity in terms of knowing the problems and their causes and planning at a statistical significance of 0.05. They also had a different level of participation in terms of decision, joining in implementation, follow-up and evaluation at the statistical significance of 0.01.

Keywords: Participation, Local Development Activity, Lower part of Northeast Thailand 2

บทนำ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นธนาคารรัฐวิสาหกิจ ทำงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง ทำงานตามปณิธานการก่อตั้งที่ยึดถือปฏิบัติกันตลอดคือ ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่ากำไร มีบทบาทและหน้าที่ให้บริการด้านการเงินและด้านสินเชื่อให้แก่สมาชิกจากปี 2544 เป็นต้นมาได้เพิ่มบทบาทและภารกิจที่มุ่งสู่ธนาคารเพื่อการพัฒนาชนบทได้รับเป็นสถาบันการเงินเพื่อพัฒนาชนบทที่มั่นคง มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้เข้มแข็งสามารถพึ่งพาตัวเองได้อย่างยั่งยืน

จากการเกิดสภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ได้ส่งผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเฉียบพลันในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านสังคม การเมือง การปกครอง การศึกษาวัฒนธรรม สืบเนื่องกันมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน เกษตรกรมีหนี้ภาคครัวเรือนในระดับที่สูงกว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจ ทั้งปัญหาการว่างงานของเกษตรกร จากการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านนโยบายธนาคารและการเกิดวิกฤตดังกล่าว ทำให้ธนาคาร ธ.ก.ส. มีภารกิจที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไป คือ การเปลี่ยนการมีส่วนร่วม วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงานใหม่ของพนักงานให้พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงในการมีบทบาท ฐานะธนาคารเพื่อการพัฒนาชนบทพนักงานต้องเปลี่ยนบทบาทเป็นพนักงานที่เข้าใจถึงบทบาทปรัชญาของการเป็นนักพัฒนาควบคู่กับการเป็นนักการธนาคาร (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร 2557)

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นและตั้งใจ ในการมีส่วนที่จะทำให้ พ่อแม่ พี่น้องเกษตรกรมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งด้านการเงิน ความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน และในฐานะพนักงานธนาคารที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการบริการ ทางการเงินและสินเชื่อ รับรู้ถึงสภาพความเป็นจริงของเกษตรกรในปัจจุบัน สอดคล้องกับปณิธานของธนาคารที่มุ่งส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนมากกว่าผลกำไร การเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น จึงเป็นการเข้าไปช่วยเหลือพัฒนาและให้ความรู้แก่เกษตรกรเพื่อเป็นที่ปรึกษาและแก้ไขปัญหาของเกษตรกร เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของพนักงานในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกับผลการดำเนินงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของพนักงาน ธ.ก.ส. ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำแหน่งงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของพนักงานกับผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล และลักษณะการมีส่วนร่วมของพนักงาน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานธนาคาร ธ.ก.ส.ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 จาก 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดยโสธร รวม 61 สาขา จำนวน 1,360 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ พนักงาน ธ.ก.ส.ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ทุกระดับ ในตำแหน่งพนักงานการเงินและพนักงานสินเชื่อ โดยเปรียบเทียบขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จของ Krejcie and Morgan ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 302 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Stratified Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และลักษณะการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของพนักงานเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ซึ่งประกอบด้วย ด้านการร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน ด้านการร่วมติดตาม และประเมินผล

ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงานธนาคาร ธ.ก.ส. ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ประกอบด้วย 1) ด้านพัฒนาการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับลูกค้า 2) ด้านการบริหารเงินทุนให้สมดุลและเพียงพอ 3) ด้านการยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำเร็จรูป (Statistical Package For Social Science: SPSS) ในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ดังนี้

1. การตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถามแต่ละข้อแต่ละด้าน ด้วยการหาค่า IOC และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม หรือเครื่องมือการวิจัยแต่ละข้อ แต่ละด้าน หลังการทดสอบเครื่องมือการวิจัย โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha Coefficient (α) ตามวิธีของ Cronbrach

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

2.1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้จำแนกกลุ่มหรือแยกแยะประเภทในการวิเคราะห์ในการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล

2.2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้ในการจำแนกและแปลความหมายตัวแปรและใช้ในการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมระหว่างตัวแปรในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แสดงการวัดการกระจายของข้อมูล

2.4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวแปร หรือข้อมูล 2 ชุด โดยใช้ระดับนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และระดับ .01

2.5 การทดสอบค่า t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับ .05

2.6 การทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไปใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หรือทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธี แอลเอส ดี (LSD: Least Significant Difference) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 302 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 25-35 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท พนักงานส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งพนักงานสินเชื่อ คิดเป็นร้อยละ 55

สรุปผลการวิเคราะห์ลักษณะการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของพนักงาน ธ.ก.ส. ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 จากการวิจัยพบว่าพนักงานมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถพิจารณาองค์ประกอบแต่ละด้านได้ดังนี้

การร่วมค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหา พนักงานธนาคาร ธ.ก.ส. มีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ในการร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดการประชุมในโอกาสต่างๆ เพื่อค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) รองลงมาคือ การเสนอความคิดเห็นร่วมกับชุมชนในการแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.15$) การรวบรวมปัญหาของท้องถิ่นเสนอที่ประชุมคณะกรรมการชุมชนและ อบต. เพื่อเสนอความช่วยเหลือกับหน่วยราชการ ($\bar{X} = 2.97$) การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.88$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของท้องถิ่นร่วมกับ อบต.หรือส่วนงานราชการ ($\bar{X} = 2.84$)

2. การร่วมวางแผนการดำเนินงาน พนักงานธนาคาร ธ.ก.ส. มีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ในการร่วมวางแผนดำเนินกิจกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การวางแผนจัดงานประเพณีประจำท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) รองลงมาคือ การวางแผนจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.93$) และตกลงกำหนดแผนโครงการต่างๆ กับท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.80$) การนำข้อเสนอแนะจากการประชุมของชุมชนไปจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.78$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวางแผนปรับปรุงการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นให้ประสบผลสำเร็จตามที่วางไว้ ($\bar{X} = 2.71$)

3. การร่วมตัดสินใจ พนักงานธนาคาร ธ.ก.ส. มีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ในการร่วมตัดสินใจ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การตัดสินใจในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.83$) การร่วมตัดสินใจเรื่องต่างๆ ในการประชุมทุกครั้ง ($\bar{X} = 2.80$) การร่วมตัดสินใจวางแผนการพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.79$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.65$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การร่วมตัดสินใจเลือกวิธีแก้ไขปัญหาลงท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.63$)

4. การร่วมดำเนินงาน พนักงานธนาคาร ธ.ก.ส. มีส่วนร่วมดำเนินการ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{X} = 3.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การร่วมใช้แรงงานหรือบริจาคทรัพย์เพื่อนำไปพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.37$) การบริหารกิจกรรมและประสานงานขอความร่วมมือระหว่างชุมชนกับธนาคาร ($\bar{X} = 3.23$) รองลงมาคือ การดำเนินงานกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ของท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.12$) และการร่วมส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีและสร้างความสามัคคีในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.09$) ตามลำดับ

5. การร่วมติดตาม และประเมินผล พนักงานธนาคาร ธ.ก.ส. มีส่วนร่วม ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า การร่วมติดตามการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$) ร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของท้องถิ่นตามโครงการต่างๆ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.50$) รองลงมาคือ การร่วมตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงานของท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.49$) และร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของท้องถิ่นตามโครงการต่างๆ ($\bar{X} = 2.47$) ตามลำดับ

สรุปผลวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของธนาคาร ธ.ก.ส. ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งสามารถพิจารณาองค์ประกอบแต่ละด้านได้ดังนี้

1. ด้านการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับลูกค้า พบว่า ผลการดำเนินงานของธนาคาร ธ.ก.ส. ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ด้านพัฒนาการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับลูกค้า ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า สมาชิกในกลุ่มลูกค้าสามารถติดต่อประสานงานกับธนาคารได้สะดวกรวดเร็วอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมาคือ ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงมีการดำเนินงานอย่างเข้มแข็ง ($\bar{X} = 3.98$) กลุ่มเกษตรกรกองทุนหมู่บ้าน วิสาหกิจชุมชน สามารถพึ่งพาตนเองได้ ($\bar{X} = 3.92$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศูนย์ธุรกิจชุมชนสามารถเป็นแหล่งเงินทุนให้สมาชิกได้ ($\bar{X} = 3.83$)

2. ด้านการบริหารเงินทุนให้สมดุลและเพียงพอ พบว่า ผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ด้านการบริหารเงินทุนให้สมดุลและเพียงพอ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ปริมาณเงินฝากเพิ่มขึ้น

ตามเป้าหมายที่ทางธนาคารกำหนดอยู่ในเกณฑ์ดี ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมา คือ ปริมาณเงินฝากกองทุนทวีสุขมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย ($\bar{X} = 3.96$) และลูกค้าได้รับทราบข่าวสารข้อมูลจากธนาคารอย่างชัดเจนและทั่วถึง ($\bar{X} = 3.85$)

3. ด้านการยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม พบว่า ผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ด้านการยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ลูกค้ามีความมั่นใจในการใช้บริการด้านสินเชื่ออยู่ในเกณฑ์ดี ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาคือลูกค้าได้รับการช่วยเหลือเมื่อประสบสาธารณภัยอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.74$) และสมาชิกโครงการผลิตต้นกล้าการเกษตรมีจำนวนเพิ่มขึ้นตามเป้าหมาย ($\bar{X} = 3.73$)

เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ของพนักงาน ธ.ก.ส. ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำแหน่งงาน เป็นดังนี้

1. จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2. จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา การมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การร่วมดำเนินงาน และการร่วมติดตามและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา การมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมในการร่วมตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

การมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. จำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งงานที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่น ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา และการมีส่วนร่วมตัดสินใจ พบว่า พนักงานที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของพนักงาน ธ.ก.ส. ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2

จากการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของพนักงาน ธ.ก.ส. ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 กับผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านในภาพรวม ด้านการพัฒนาการเรียนรู้และเสริมสร้าง ความเข้มแข็ง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r = .308$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการบริหารเงินทุนให้สมดุลเพียงพอ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำมาก ($r = .233$) รองลงมาคือ ด้านการยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำมาก ($r = .229$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยลักษณะการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของพนักงานธนาคาร ธ.ก.ส. ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทั้ง 5 ด้าน คือ การร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา การร่วมวางแผนดำเนินการ กิจกรรม การร่วมตัดสินใจ การร่วมดำเนินงาน การร่วมติดตามและประเมินผล จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำแหน่งงาน ผู้ศึกษามีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายตามจุดประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. พนักงานธนาคาร ธ.ก.ส. ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการ

พัฒนาท้องถิ่น โดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากธนาคาร ธ.ก.ส.ทำงานภายใต้การกำกับและดูแลของกระทรวงการคลัง ธนาคารมีหน้าที่ทำงานตามระเบียบและข้อบังคับของธนาคาร รวมถึงรองรับนโยบายการทำงานจากรัฐบาลมอบหมาย หน้าที่หลักของพนักงาน ธ.ก.ส. คือการให้บริการทางการเงินและสินเชื่อเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม การเกษตรต่างๆ รวมถึงเป็นแหล่งเงินทุนให้กับสมาชิก การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมกับท้องถิ่นจะขึ้นอยู่กับกรอบนโยบายของรัฐบาลและพันธกิจของธนาคารในแต่ละปีซึ่งมีการปรับเปลี่ยนไปตามภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เนื่องจากพนักงานส่วนใหญ่ทำงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ขาดแรงจูงใจในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับท้องถิ่น ซึ่งต้องมีภาระหน้าที่รับผิดชอบที่มากขึ้น ในขณะที่ได้รับผลตอบแทนเท่าเดิม

ดังนั้นผลการวิจัยการมีส่วนร่วมของพนักงานจึงออกมาในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญพร ก้อยชูสกุล (2554) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของบุคลากรเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของบุคลากร คณะพยาบาลศาสตร์ต่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมมีส่วนร่วมในด้านการวางแผนการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่แตกต่างกับ วิฑิตา วิหครัตน์ (2558) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกับผลการดำเนินงานของธนาคาร ธ.ก.ส.ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ในภาพรวม ทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน ด้านการยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์เชิงบวก ในระดับต่ำมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยเมื่อพนักงานธนาคาร ธ.ก.ส. เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นในระดับที่มากขึ้นเท่าไร จะส่งผลทำให้ผลการดำเนินงานของธนาคาร ธ.ก.ส. อยู่ในระดับที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวชาติ

แสงทอง (2555) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรกับความผูกพันต่อโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ พบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรกับความผูกพันต่อโรงเรียนของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางและสอดคล้องกับ สุรัสวดี แซ่จิ๋ว (2554) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่ง พบว่า ทศนคติในการประกันคุณภาพการศึกษามี ความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาด้านมีส่วนร่วมดำเนินการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ วิฑิตา วิหครัตน์ (2558) ได้ศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง

3. จากการศึกษาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของพนักงานธนาคาร ธ.ก.ส. ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำแหน่งงาน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา พบว่า พนักงานธนาคาร ธ.ก.ส.ที่มีเพศ และระดับการศึกษาต่างกัน เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ รักเกียรติ แยมบางยาง (2554) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองในระดับตำบลและหมู่บ้านต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า พนักงานฝ่ายปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในระดับตำบลและหมู่บ้านต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เพื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการมีส่วนร่วมของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองไม่ว่าจะมีระดับการศึกษาใดก็มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานสอบสวนเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ปารณนา อังคประสาธชัย (2555) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม

ในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก พบว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2. จำแนกตามอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำแหน่งงาน พบว่า พนักงานธนาคาร ธ.ก.ส.ที่มีอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำแหน่งงาน แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา การมีส่วนร่วมวางแผนการดำเนินงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การร่วมดำเนินงาน และการร่วมติดตามและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้ เนื่องจากการพนักงานที่มีอายุแตกต่างกันมีแนวคิดและประสบการณ์ในด้านการทำงานที่ต่างกัน รวมถึงพนักงานที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน จะมีทัศนคติหรือวิสัยทัศน์ในการทำงานที่แตกต่างกันไปตามระดับรายได้ที่ได้รับ พนักงานที่มีตำแหน่งงานที่ต่างกัน มีหน้าที่รับผิดชอบ และงานที่ได้รับมอบหมายที่ แตกต่างกัน แสดงว่าการมีส่วนร่วมของพนักงานขึ้นอยู่กับอายุ รายได้ และตำแหน่งงาน ซึ่งสอดคล้องกับ พจมาลย์ เศษน้อย (2556) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับองค์ประกอบอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาการมีส่วนร่วมของพนักงานธนาคาร ธ.ก.ส. ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ในภาพรวม ยังอยู่ในระดับปานกลาง โดยทางธนาคารควรทำการส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของท้องถิ่นตามโครงการต่างๆ ร่วมติดตามตรวจสอบความถูกต้องในแต่ละขั้นตอน ร่วมตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงานของท้องถิ่น และสนับสนุนให้พนักงานของธนาคารเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นให้เพิ่มมากขึ้นใน

ทุกๆ ด้าน หามาตรการหรือจะทำการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้แก่พนักงานให้ชัดเจน โดยออกเป็นคำสั่งระบุผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ จัดทำเป็นกิจกรรมที่ธนาคารต้องร่วมกับชุมชนเป็นประจำ เป็นรายเดือน รายไตรมาส และรายปี บรรจุกิจกรรมที่จะเข้าไปร่วมกับชุมชนในแผนการทำงานของธนาคาร มอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร ที่จะให้พนักงานเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ ที่ท้องถิ่นได้จัดขึ้นรวมถึงการมอบหมายหน้าที่แก่พนักงานในการเข้าร่วมติดตามกำกับดูแล และประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ของท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น

2. จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นซึ่ง ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 โดยเฉพาะด้านการร่วมดำเนินงานกับท้องถิ่น แสดงให้เห็นว่าการที่พนักงานเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นยิ่งมีส่วนร่วมมากเท่าไร จะส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธนาคารมากขึ้นตามไปด้วย เพราะฉะนั้นธนาคารควรกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ การสนับสนุน ให้พนักงานของธนาคารเข้าไปมีส่วนร่วมกับท้องถิ่นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น

3. พนักงาน ธ.ก.ส. ที่มีอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำแหน่งงาน ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ที่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า พนักงานงานสินเชื้อมีส่วนร่วมมากกว่าพนักงานการเงิน ทำให้ทราบว่า ส่วนงานธนาคารที่ทำหน้า ในการคัดเลือกสรรหา พนักงานที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาท้องถิ่น ควรคำนึงถึง อายุและรายได้ รวมถึงตำแหน่งงาน ของพนักงานที่จัดให้เข้าไปร่วมกับท้องถิ่นด้วย เพราะพนักงานที่มีอายุ รายได้ และตำแหน่งงานที่ แตกต่างกัน จะมีลักษณะการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นที่ แตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของธนาคารด้วย

ข้อเสนอแนะการท้าววิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัญหาในการดำเนินกิจกรรมที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการลงพื้นที่สอบถามพนักงานเป็นรายบุคคล เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงลึกถึงแรงจูงใจที่แท้จริงของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตร

และสหกรณ์การเกษตร เกี่ยวกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

3. ศึกษาปัญหาและสาเหตุการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นในทุกๆ ด้านตามแผนพัฒนายุทธศาสตร์พัฒนาประจำปีเพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุงและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของพนักงานให้เข้ามามีบทบาทและหน้าที่ร่วมกับท้องถิ่นในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา จึงสุวดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประนอม คำผา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นลินี ทองประเสริฐ รองศาสตราจารย์ ปิยนันท์ โชติวานิช และ ดร.พิภพศักดิ์ สมชอบ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำปรึกษาและเอาใจใส่ตรวจสอบวิทยานิพนธ์เพื่อความสมบูรณ์ทุกขั้นตอน

เอกสารอ้างอิง

ฐิตา วิครัตน์. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์. 10, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2558): 16-19.

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. นโยบายแผนงาน และงบประมาณ ประจำปีบัญชี 2556 (1 ม.ย. 2556 - 31 มี.ค. 2557). เอกสารใช้เฉพาะภายในธนาคาร, 2557.

ธัญพร ก้อยชูสกุล. การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2554.

ปรารธนา อังคประสาทชัย. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2555.

พจมาลย์ เศษน้อย. การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ

การศึกษาของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2556.

รักเกียรติ แยมบางยาง. การมีส่วนร่วมของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองในระดับตำบลและหมู่บ้านต่อการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2554.

ศิวชาติ แสงทอง. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรกับความผูกพันต่อโรงเรียนของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2555.

สุรัสวดี แซ่จิ๋ว. การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่ง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2554.